

IATF 16949: 2016 Automotive Quality Management System Standard

IATF 16949: 2016 เป็นมาตรฐานข้อกำหนดระบบบริหารงานคุณภาพของอุตสาหกรรมยานยนต์ จัดทำขึ้นโดยอาศัยพื้นฐานของข้อกำหนด ISO 9001:2015 เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติงาน และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้อย่างแท้จริง ซึ่งมาตรฐานดังกล่าวนับได้ว่าเป็นมาตรฐานสากลที่ทันสมัยและดีที่สุดในกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ โดยประกาศใช้เมื่อ 1 ตุลาคม 2016 และเริ่มมีผลบังคับใช้ (เริ่มตรวจประเมิน) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2017

IATF 16949: 2016 ปรับเปลี่ยนจากมาตรฐานฉบับเดิม คือ ISO/TS 16949: 2009 โดยพิจารณาในมุมมองที่กว้างขึ้นและในระดับที่สูงขึ้นครอบคลุมทั้งระดับปฏิบัติการ (Operational Level) และระดับกลยุทธ์ (Strategic Level) ที่สอดคล้องกับ ISO 9001:2015 โดยเน้นบทบาทของผู้บริหารระดับสูงที่จะต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดบริบทองค์กรทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์และทิศทางกลยุทธ์ขององค์กร และมีประเด็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ได้แก่

- **Risk-based Thinking** เพื่อช่วยให้องค์กรมองความเสี่ยงชัดเจนขึ้น และประยุกต์ใช้กับกระบวนการบริหารจัดการขององค์กรได้
- **Integration of Customer Specific Requirement** โดยในมาตรฐาน IATF 16949 กำหนดศัพท์ “ความต้องการของลูกค้า” ที่สำคัญ คือ
 - **Customer Requirements** ได้แก่ ข้อกำหนดที่ระบุโดยลูกค้า เช่น Technical / Commercial / Product and manufacturing process-related requirements / General terms and conditions / Customer-specific requirements เป็นต้น
 - **Customer-Specific Requirements** เป็นข้อกำหนดเฉพาะสำหรับอุตสาหกรรมยานยนต์ เช่น Manufacturing feasibility / Warranty management / Temporary change of process controls / Supplier quality management system development / Control plan/ Problem-solving methodologies / Total productive maintenance / Standardized work เป็นต้น
- **ข้อกำหนดเพิ่มเติม** เรื่อง First and Second Party Auditor Competency
- **Product Safety** ที่เป็นส่วนที่เพิ่มเติมเข้ามาใหม่ในมาตรฐาน IATF 16949 ได้แก่ (1) Special approval of control plans and FMEAs (2) Training identified by the organization or customer for personnel involved in product-safety related products and associated manufacturing processes (3) Transfer of requirement with regard to product safety throughout the supply chain, including customer-designated sources

- **Manufacturing Feasibility** ได้แก่ (1) Using a multidisciplinary approach (2) Performing the analysis for any new manufacturing or product technology and for any changed manufacturing process or product design (3) Validating their ability to make product specifications at the required rate through production runs, benchmarking studies or other appropriate methods
- **Warranty management**
- **Development of Products with Embedded Software**

ในมาตรฐาน IATF 16949 มีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดตามโครงสร้างใหม่ที่เรียกว่า High Level Structure ตาม ANNEX SL ซึ่งประกอบด้วย ข้อกำหนด 10 ข้อ

IATF 16949	ISO/TS 16949
1. Scope	1. Scope
2. Normative references	2. Normative references
3. Terms and definitions	3. Terms and definitions
4. <i>Context of the organization</i>	4. Quality Management System
5. Leadership	5. Management Responsibility
7. Support	6. Resource management
6. <i>Planning</i>	7. Product realization
8. Operation	
9. Performance evaluation	8. Measurement, analysis and improvement
10. Improvement	

ระยะเวลาในการเปลี่ยนถ่าย (Transition Period) สู่ IATF 16949: 2016

ระยะเวลาในการเปลี่ยนถ่าย จาก ISO/TS 16949:2009 ไปสู่ IATF 16949: 2016 มีระยะเวลาประมาณ 2 ปี โดยหลังจากวันที่ 1 ตุลาคม 2017 จะไม่มีการตรวจ ISO/TS 16949:2009 ทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นการตรวจเพื่อการรับรอง (Initial) ตรวจติดตามผล (Surveillance) ตรวจต่ออายุการรับรอง (Recertification) และการถ่ายโอนการรับรอง (Transfer) โดยใบรับรอง ISO/TS 16949:2009 จะหมดอายุหลังจากวันที่ 14 กันยายน 2018 เป็นต้นไป

Reference; <https://www.nqa.com/en-us/certification/iso-updates/iatf-16949-2016>

ค่ายรถยนต์ใหญ่ที่เป็นสมาชิก IATF หลายแห่ง ได้ออกประกาศแจ้งซัพพลายเออร์ และข้อกำหนดใหม่ในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานดังกล่าว ซึ่งตัวอย่างของบริษัทที่มีความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับ IATF 16949 เช่น

- FORD Motor ประกาศข้อกำหนด “Ford Motor Company Customer-Specific Requirements For IATF 16949:2016” ที่จะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2017 ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับ IATF 16949:2016 ที่ต้องนำไปปฏิบัติ โดยครอบคลุมถึงซัพพลายเออร์ที่เป็นผู้ผลิตและผู้ให้บริการในห่วงโซ่อุปทาน โดยดูรายละเอียดได้ที่ www.iatfglobaloversight.org ซึ่งประเด็นที่มีการปรับปรุงให้ง่ายขึ้น เช่น ตัววัดระบบปฏิบัติการคุณภาพ การวิเคราะห์ระบบการวัด ข้อกำหนดการเก็บบันทึก ข้อกำหนดการแผนการควบคุม เป็นต้น ส่วนประเด็นที่มีการปรับปรุงที่สำคัญและข้อกำหนดใหม่ที่ชัดเจนขึ้น คือ การบริหารความเสี่ยง และความรับผิดชอบขององค์กร
- FIAT CHRYSLER AUTOMOBILES (FCA) ออกประกาศ (2/23/2017) ให้ซัพพลายเออร์ทราบถึงมาตรฐานใหม่และปรับตัวสู่มาตรฐาน IATF 16949 : 2016 และประกาศข้อกำหนด “FCA US LLC - Customer-Specific Requirements for ISO/TS 16949:2009 เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2017 ซึ่งกำหนดให้กลุ่มผู้ให้บริการชิ้นส่วน (Service Parts) และอะไหล่ที่มีส่วนรีไซเคิล (Remanufactured Parts) ต้องดำเนินการให้สอดคล้องตาม IATF 16949 : 2016 ดังแสดงในตาราง

Mopar Part or Material	Mopar Certification Requirement
Service parts	IATF 16949
Remanufactured (“reman”) parts	Accessory part certification upgrade to ISO/TS 16949 is required by 3/31/17.
Accessory parts identified by Mopar as safety parts or installed at Mopar Custom Shops	
Other Accessory parts	ISO 9001 • All certifications shall be administered through a registrar recognized as an IATF Certification Body. • Transition from a non-IATF recognized registrar shall occur within the transition period ending 9/14/18.
Essential chemicals	
Marketing chemicals	
Valueline parts	
Performance parts	None

ที่มา: FCA US LLC - Customer-Specific Requirements for ISO/TS 16949:2009

- PSA Group ออกประกาศข้อกำหนด “PSA Group - Customer-Specific Requirements use with IATF 16949” มีผลบังคับใช้งานตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2017
- บริษัทที่ได้รับการรับรอง ISO/TS16949:2009 และ IATF16949:2016 ต้องได้รับการรับรองจากหน่วยรับรอง (CB) ที่ได้รับการยอมรับจาก IATF รายชื่อดัง link

<http://www.iatfglobaloversight.org/certification-bodies/under-contract/>

ทั้งนี้ IATF 16949: 2016 จัดทำขึ้นโดยอาศัยพื้นฐานของข้อกำหนด ISO 9001:2015 ซึ่งมีประเด็นที่องค์กรจะต้องปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมในหลายๆ ข้อกำหนด และต้องใช้เวลาในการปรับตัวโดยระยะเวลาอย่างน้อยจะขึ้นกับความพร้อมของแต่ละองค์กร ซึ่งหากเป็นองค์กรขนาดใหญ่ หรือมีระบบบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นพื้นฐานจะสามารถปรับตัวเข้าสู่มาตรฐานได้รวดเร็วกว่า นอกจากนี้ผู้บริหารระดับสูงจำเป็นต้องเข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้นอย่างจริงจังในการดำเนินการ โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมขององค์กรในการปรับตัวเข้าสู่มาตรฐานที่แก้ไขปรับปรุงตามแนวคิดพื้นฐานใหม่ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถและประสบการณ์

ปัจจัยแห่งความสำเร็จหลักในการปรับเปลี่ยนการดำเนินการให้เข้าสู่มาตรฐานใหม่ และการดำเนินการให้ก้าวล้ำไปข้างหน้าอีกระดับหนึ่งในการพัฒนาองค์กรให้เติบโต พร้อมกับการสร้างคุณค่าให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งสังคมและสิ่งแวดล้อม ในระยะยาวได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนนั้น องค์กรสามารถใช้เครื่องมือในการบริหารจัดการสมัยใหม่ รวม 4 เรื่อง คือ

1. การบริหารอนาคต (Future Management)
2. การจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Interested Party Management)
3. การบริหารแบบองค์รวม (Holistic Management)
4. การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

Standard Warning System ของมาตรฐานนี้ คือ

การวิเคราะห์ผลกระทบของมาตรฐานที่จะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทย

- สาขาอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบ คือ อุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์
- การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เมื่อพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ทางธุรกิจและผู้อุปโภคบริโภค พบว่าอยู่ในระดับการเตือนภัยที่ต้องเฝ้าระวัง ซึ่งเป็นผลมาจาก
 - มาตรฐานนี้ประกาศใช้เมื่อ 1 ตุลาคม 2016 และเริ่มมีผลบังคับใช้ (เริ่มตรวจประเมิน) ตั้งแต่ 1 มกราคม 2017 และมีระยะเวลาในการเปลี่ยนถ่าย จาก ISO/TS 16949:2009 ไปสู่ IATF 16949:2016 ประมาณ 2 ปี โดยหลังจากวันที่ 1 ตุลาคม 2017 จะไม่มีการตรวจ ISO/TS 16949:2009 ทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นการตรวจเพื่อการรับรอง (Initial) ตรวจติดตามผล (Surveillance) ตรวจต่ออายุการรับรอง (Recertification) และ การถ่ายโอน (Transfer) โดยใบรับรอง ISO/TS 16949:2009 จะหมดอายุหลังจากวันที่ 14 กันยายน 2018 เป็นต้นไป
 - ผลกระทบกับผู้ประกอบการ อยู่ในระดับปานกลาง แม้ว่าจะเป็นมาตรฐานภาคสมัครใจ แต่กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง จะได้รับผลกระทบโดยตรงโดยถูกกดดันหรือเป็นส่วนหนึ่งของข้อกำหนดของลูกค้าให้ต้องมีการดำเนินการตามมาตรฐาน หรือลูกค้านำไปประยุกต์เป็นข้อกำหนดของตนเอง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในด้านคุณภาพและความปลอดภัยของการผลิตและผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ผลิตรถยนต์รายใหญ่ของโลก ตัวอย่างเช่น FORD Motor, FIAT CHRYSLER AUTOMOBILES, PSA Group ที่กำหนดระยะเวลาการใช้มาตรฐาน/ข้อกำหนดใหม่ ตาม

IATF 16949: 2016 ค่อนข้างรวดเร็ว ดังนั้นหากไม่มีการนำระบบการจัดการนี้ไปใช้หรือปรับตัวไม่ทันตามระยะเวลาที่กำหนดอาจสูญเสียลูกค้าและเสียโอกาสทางธุรกิจได้

- มาตรฐานฉบับที่แก้ไขปรับปรุงใหม่นี้ มีความท้าทายเป็นอย่างมากสำหรับองค์กรที่จะนำไปใช้ เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนในมุมมองที่กว้างขึ้นและในระดับที่สูงขึ้น ครอบคลุมทั้งระดับปฏิบัติการ (Operational Level) และระดับกลยุทธ์ (Strategic Level) โดยใช้แนวคิดพื้นฐานที่เพิ่มขึ้นใหม่ สำหรับระบบการบริหารจัดการ และมีประเด็นที่ปรับเปลี่ยนและต้องดำเนินการเพิ่มเติม ทั้งเรื่อง Risk-based Thinking , Integration of Customer Specific Requirement, Product Safety, Warranty management เป็นต้น

ผลการประเมินในแต่ละมุมมองผลกระทบมีรายละเอียดดังตาราง

มุมมองผลกระทบ	การวิเคราะห์	ระดับคะแนน (1 – 3)
1. ด้านผลกระทบต่อผู้ประกอบการ	มาตรฐานภาคสมัครใจ แต่กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง จะได้รับผลกระทบโดยตรงโดยถูกกดดันหรือเป็นส่วนหนึ่งของข้อกำหนดของลูกค้าให้ต้องมีการดำเนินการตามมาตรฐาน หรือลูกค้านำไปประยุกต์เป็นข้อกำหนดของตนเอง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในด้านคุณภาพและความปลอดภัยของการผลิตและผลิตภัณฑ์ ดังนั้นหากไม่มีการนำระบบการจัดการนี้ไปใช้หรือปรับตัวไม่ทันตามระยะเวลาที่กำหนดอาจสูญเสียลูกค้าและเสียโอกาสทางธุรกิจได้	2
2. ด้านระยะเวลาที่จะประกาศใช้/บังคับใช้	มาตรฐานนี้ประกาศใช้เมื่อ 1 ตุลาคม 2016 และเริ่มมีผลบังคับใช้ (เริ่มตรวจประเมิน) ตั้งแต่ 1 มกราคม 2017 และมีระยะเวลาในการเปลี่ยนถ่าย จาก ISO/TS 16949:2009 ไปสู่ IATF 16949: 2016 ประมาณ 2 ปี โดยหลังจากวันที่ 1 ตุลาคม 2017 จะไม่มีการตรวจ ISO/TS 16949:2009 ทุกประเภท โดยใบรับรอง ISO/TS 16949:2009 จะหมดอายุหลังจากวันที่ 14 กันยายน 2018 เป็นต้นไป	2

มุมมองผลกระทบ	การวิเคราะห์	ระดับคะแนน (1 – 3)
<p>3. ด้านความพร้อมในการปรับเข้าสู่การเปลี่ยนแปลง</p> <p>(ประเมินเฉพาะความพร้อมในด้านนโยบายภาครัฐหรืออุตสาหกรรมภาพรวม)</p>	<p>แนวทางการปรับตัวเข้าสู่มาตรฐานฉบับใหม่ คือผู้ประกอบการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรเพิ่มเติมและดำเนินการปรับเปลี่ยนระบบด้วยตนเอง และการใช้บริการที่ปรึกษา</p> <p>การปรับระบบเข้าสู่มาตรฐานใหม่ขึ้นกับระบบพื้นฐานที่มีอยู่เดิมและความพร้อมของแต่ละองค์กร โดยส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาประมาณ 6 เดือน - 1 ปี</p> <p>หน่วยฝึกอบรม หน่วยงานให้คำปรึกษา และหน่วยตรวจสอบรับรองในประเทศที่สามารถให้บริการได้เป็นจำนวนมาก แต่การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีไม่มากนัก และผู้ประกอบการบางรายไม่ทราบช่องทางที่ชัดเจนในการขอเข้ารับคำปรึกษากรณีเกิดข้อติดขัดเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้มาตรฐานฉบับนี้ รวมถึงขาดแนวทางปฏิบัติหรือตัวอย่างในการประยุกต์ใช้เพื่อให้สอดคล้องตามข้อกำหนดมาตรฐาน</p>	2